

**VII Міжнародна
науково-практична
конференція**

ОСОБИСТІТЬ У КРИЗОВИХ УМОВАХ ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЯ

**18-20 травня 2021 р.
ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ**

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
кафедра психології
Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України
лабораторія методології і теорії психології
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
кафедра психології розвитку
Східноукраїнський національний університет імені В. Даля
кафедра практичної психології та соціальної роботи
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
кафедра психології
Херсонський державний університет
кафедра психології
Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія
Сковороди
кафедра психології
Гродненський державний університет імені Янки Купали (Білорусь)
факультет психології
Педагогічний університет імені Комісії національної освіти в Кракові (Польща)
інститут психології
Казахський національний педагогічний університет імені Абая (Казахстан)
кафедра загальної і прикладної психології
Північний національний університет у місті Інчжуань провінція Нінся (Китай)
Центр психологічної допомоги населенню «Ключ до себе» у місті Ганновер (Німеччина)
Український науково-методичний центр
практичної психології і соціальної роботи НАПН України
Навчально-методичний центр психологічної служби Сумського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти
Національна академія наук вищої освіти України

VII Міжнародна науково-практична конференція
ОСОБИСТІТЬ У КРИЗОВИХ УМОВАХ
ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЯ

18–20 травня 2021 р.

Суми 2021

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Співголови організаційного комітету:

Пшенична Любов Василівна – перший проректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат наук з державного управління, професор

Максименко Сергій Дмитрович – директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України, дійсний член Міжнародної ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (Німеччина)

Заступники голів організаційного комітету:

Кудріна Ольга Юріївна – проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор економічних наук, професор

Кузікова Світлана Борисівна – завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор психологічних наук, професор, академік АНВО України

Дворніченко Лариса Леонідівна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат філософських наук, доцент (м. Суми, Україна)

Члени організаційного комітету:

Кондратюк Світлана Миколаївна – директор навчально-наукового Інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, професор (м. Суми, Україна)

Абрамцов Рафал – Ph.D, директор інституту психології Педагогічного університету імені Комісії національної освіти в Кракові (Польща)

Блинова Олена Євгенівна – завідувач кафедри психології Херсонського державного університету доктор психологічних наук, професор (м. Херсон)

Вертель Антон Вікторович – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат філософських наук, доцент (м. Суми, Україна)

Дарвіш Вікторія Вікторівна – член європейської професійної психотерапевтичної ліги, директор компанії «DMA Medhilfe», керівник центру «Ключ до себе» (м. Ганновер, Німеччина)

Єрмакова Наталія Олександрівна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Завацька Наталія Євгенівна – завідувач кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, доктор психологічних наук, професор (м. Сєвєродонецьк, Україна)

Зливков Валерій Лаврентійович – завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник (м. Київ, Україна)

Карпенко Зіновія Степанівна – професор кафедри психології розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктор психологічних наук, професор (м. Івано-Франківськ)

Лукомська Світлана Олексіївна – старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, кандидат психологічних наук (м. Київ, Україна)

Марухина Ірина Володимирівна – науковий співробітник, завідувач навчально-методичного центру психологічної служби комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи (м. Суми, Україна)

Митрофанова Ольга Геннадіївна – декан факультету психології Закладу освіти «Гродненський державний університет імені Янки Купали», кандидат психологічних наук, доцент психологічних наук (м. Гродно, Білорусь)

Мотрук Тетяна Олександрівна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Панок Віталій Григорович – директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор (м. Київ)

Пасько Катерина Миколаївна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат філософських наук, доцент (м. Суми, Україна)

Полянничко Анжела Олександрівна – завідувач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат педагогічних наук, доцент (м. Суми)

Пухно Світлана Валеріївна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Сатова Акмарал Кулмагамбетівна – доктор психологических наук, профессор, руководитель образовательной программы Социальные науки «Психология» Казахского национального университета имени Абая (г. Алматы, Казахстан)

Улунова Ганна Євгенівна – керівник секції психології кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету, доктор психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Усик Дмитро Борисович – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Хомич Галина Олексіївна – завідувач кафедри психології Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, кандидат психологічних наук, професор (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Хомуленко Тамара Борисівна – завідувач кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, доктор психологічних наук, професор (м. Харків, Україна)

Щербак Тетяна Іванівна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Щербакова Ірина Миколаївна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат філософських наук, доцент (м. Суми, Україна)

Секретаріат конференції

Клевец Юлія Олександрівна – старший лаборант кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Романенко Ольга Володимирівна – лаборант кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Zoom-конференція: ідентифікатор 4605008147, код доступу 739733

18 травня 2021 р.

10.00–12.00	<i>Пленарне засідання</i>
12.00–13.00	<i>Перерва</i>
13.00–14.00	<i>Майстер-класи</i>
14.00–14.15	<i>Перерва</i>
14.15–15.15	<i>Майстер-класи</i>
15.15–15.30	<i>Перерва</i>
15.30–16.30	<i>Майстер-класи</i>
16.30–17.00	<i>Підведення підсумків першого дня конференції</i>

19 травня 2021 р.

10.00–11.00	<i>Майстер-класи</i>
11.00–11.15	<i>Перерва</i>
11.15–12.15	<i>Майстер-класи</i>
12.15–12.30	<i>Перерва</i>
12.30–13.30	<i>Майстер-класи</i>
13.30–13.45	<i>Перерва</i>
13.45–14.45	<i>Майстер-класи</i>
14.45–15.00	<i>Перерва</i>
15.00–16.00	<i>Майстер-клас</i>
16.00–16.15	<i>Перерва</i>
16.15–17.15	<i>Секційні засідання</i>
17.15–17.30	<i>Підведення підсумків другого дня конференції</i>

20 травня 2021 р.

10.00–10.30	<i>Хомуленко Т. Б.: «COVID-2019 у великому місті. Психотерапевтичні образи і есе» (презентація книги)</i>
10.30–11.30	<i>Морухина І. В.: Психологічно безпечне освітнє середовище як умова попередження булінгу серед учасників освітнього процесу (семінар-практикум)</i>
11.30–11.45	<i>Перерва</i>
11.45–12.45	<i>Майстер-класи</i>
12.45–13.00	<i>Перерва</i>
13.00–15.00	<i>Круглий стіл «Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці»</i>
15.00–15.30	<i>Заключне пленарне засідання. Підведення підсумків конференції</i>

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Доповідь на пленарному засіданні	до 15 хвилин
Доповідь на секційному засіданні	до 10 хвилин
Виступи–репліки	до 3 хвилин

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Zoom-конференція: ідентифікатор 4605008147, код доступу 739733

---

18 травня 2021 р. 10.00-12.00

Вітальні слова

Лянной Юрій Олегович – ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор педагогічних наук, професор

Пшенична Любов Василівна – перший проректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат наук з державного управління, професор

Кудріна Ольга Юрївна – проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор економічних наук, професор

ДОПОВІДІ

1. **Максименко Сергій Дмитрович** – директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, дійсний член Міжнародної ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (Німеччина), доктор психологічних наук, професор (м. Київ, Україна)

Захисні функції особистості в кризових умовах життя

2. **Абрамцов Рафал** – Ph.D, директор Інституту психології Педагогічного університету імені Комісії національної освіти в Кракові (м. Краків, Польща); **Карпенко Євген Володимирович** – доктор психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Львівського державного університету внутрішніх справ (м. Львів, Україна)

Крос-культурні особливості психотерапії клієнтів з постковідним синдромом

3. **Блинова Олена Євгенівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Херсонського державного університету (м. Херсон, Україна)

Особистісна мобільність як ресурс подолання кризових життєвих ситуацій

4. **Большакова Анастасія Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури (м. Харків, Україна).

Концепти прийняття та відповідальності у психотехнологіях розвитку ресурсів життєстійкості особистості

5. **Бондарчук Олена Іванівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології управління Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ, Україна)

Психологічні умови підтримки суб'єктивного благополуччя педагогічних працівників

6. **Бреусенко-Кузнєцов Олександр Анатолійович** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри історії та теорії психоаналізу Міжнародного інституту глибинної психології (м. Київ, Україна)

Казкотерапевтичне розуміння екзистенціальної кризи

7. **Дарвіш Вікторія Вікторівна** – член європейської професійної психотерапевтичної ліги, директор компанії DMA Medhilfe, керівник центру психологічної допомоги населенню «Ключ до себе» (м. Ганновер, Німеччина)

Життєві кризи адаптації до соціуму: приклад вирішення навчальних завдань розвитку дитини у німецькому суспільстві

8. **Журавльова Лариса Петрівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (м. Житомир, Україна)

Психологічне здоров'я в умовах пандемії

9. **Завацька Наталія Євгенівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна)

Соціокультурні життєві кризи особистості в умовах проблемогенного соціуму

10. **Карамушка Людмила Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України, завідувач лабораторії організаційної та соціальної психології, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Проблема психологічного здоров'я персоналу організацій в умовах пандемії COVID-19

11. **Карнелович Марина Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри експериментальної і прикладної психології Закладу освіти «Гродненський державний університет імені Янки Купали» (м. Гродно Білорусь)

Соціально-демографічні предиктори подолання білорусами стресу, спричиненого пандемією COVID-19

12. **Кокун Олег Матвійович** – член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-інноваційної роботи Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Життєстійкість особистості як напрям сучасних психологічних досліджень

13. **Кузікова Світлана Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Саморегуляція психоенергетичного стану особистості: ресурсний підхід

14. **Кучеренко Єгор Валерійович** – кандидат психологічних наук, доцент; доцент кафедри психології Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Метод психосинтезу в роботі з подоланням кризи сімейних стосунків

15. **Мотрук Тетяна Олександрівна** – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

Психолого-педагогічні аспекти роботи із суїцидальністю школярів

16. **Панок Віталій Григорович** – доктор психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України, член-кореспондент НАПН України (м. Київ, Україна)

Діяльність психологічної служби в умовах пандемії

17. **Пшенична Любов Василівна** – кандидат наук з державного управління, професор, перший проректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Психологічні умови професійного зростання здобувачів вищої освіти

18. **Тімченко Олександр Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології науково-дослідного центру Національного університету цивільного захисту України (м. Харків, Україна)

Об'єктивні та суб'єктивні фактори формування професійної придатності персоналу сектору безпеки та оборони України

19. **Хомич Галина Олексіївна** – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри, професор кафедри психології Переяслав-

Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Інтегративні практики у роботі з травмою

20. **Хомуленко Тамара Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Університет сьогодні: виклики пандемії

21. **Шебанова Віталія Ігорівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Херсонського державного університету (м. Херсон, Україна)

Особливості батьківських переконань і тактик контролю харчової поведінки дітей у ситуації прийому їжі

22. **Яблонська Тетяна Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, доцент кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка; **Булатевич Наталія Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)

Емоційні переживання та копінг-стратегії особистості в умовах локдауну під час першої хвилі пандемії COVID-19

МАЙСТЕР-КЛАСИ

---

18 травня 2021 р. 13.00 – 14.00

---

1. ***Майстер-клас: Психосинтез в індивідуальній роботі з клієнтом. Демонстрація методу онлайн***

Кучеренко Єгор Валерійович – психолог, кандидат психологічних наук, доцент; доцент кафедри психології Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, голова ГО "Українська асоціація психосинтезу та психотерапії", асоційований член Європейської федерації психосинтетичної психотерапії (EFPP) (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Анотація. На майстер-класі будуть представлені базові техніки психосинтезу в роботі з субособистостями з учасниками конференції: розототожнення, аутохтонна візуалізація, емоційно-образна трансформація субособистостей тощо. Учасники майстер-класу зможуть за добровільною згодою отримати власний досвід особли-

востей застосування методу в режимі онлайн. Мета майстер-класу полягає в демонстрації методу з дотриманням конфіденційності, що забезпечується символічно-образними переживаннями протагоніста без називання актуального запиту чи проблеми.

---

18 травня 2021 р. 14.15 – 15.15

---

2. **Майстер-клас: Класичні та інноваційні технології надання психологічної допомоги особистості у кризових ситуаціях життя**

Шебанова Віталія Ігорівна – доктор психологічних наук професор, професор кафедри психології Херсонського державного університету; член Української Спілки психотерапевтів, член Міжнародної асоціації дитячих психологів, психіатрів і психотерапевтів, член Української асоціації медіапсихології і медіапедагогів, член Європейської асоціації педагогів, психологів і медиків «Science», член громадської організації «Всеукраїнська асоціація психолінгвістів» (м. Херсон, Україна)

Анотація. Майстер-клас презентує класичні та інноваційні технології надання психологічної допомоги особистості у кризових ситуаціях життя. Розглянемо способи управління своїми емоціями. Детально обговоримо як виражати емоції та їх контролювати. Учасники матимуть нагоду порівняти власні способи саморегуляції з представленими техніками. Будуть наведені рекомендації з підтримки емоційної гігієни.

---

18 травня 2021 р. 15.30 – 16.30

---

3. **Майстер-клас: Базові положення схема-терапії у практиці психологічного консультування**

Большакова Анастасія Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури, практикуючий психолог, член Української спілки психотерапевтів (м. Харків, Україна)

Анотація. Майстер-клас присвячено знайомству зі схема-терапією (сучасним психотерапевтичним напрямом з доведеною ефективністю) у психологічній допомозі та самопомозі. Буде надано відомості про основні концепції та положення схема-терапії

(базові потреби, ранішні дезадаптивні схеми, схема-режими). Буде продемонстровано основні техніки діагностики та концептуалізації клієнтського випадку (самодіагностики) у термінах та концептах схема-терапії (огляд психодіагностичних методик, інтерактивна концептуалізація за допомогою спеціалізованих карток, МАК, графічного представлення...). Учасники дізнаються про основні інтервенції схема-терапії у наданні психологічної допомоги (у самодопомозі) щодо внутрішньоособистісних та міжособистісних проблем: когнітивні, експірієнціальні, поведінкові техніки.

---

19 травня 2021 р. 10.00–11.00

---

4. Майстер-клас: Вільне дихання – можливості он-лайн роботи
Штагер Яна Олександрівна – клінічний психолог, тілесно-дихальний психотерапевт

Анотація: *За останній рік переважна більшість колег була змушена освоювати можливості онлайн-психотерапії. Тілесно-дихальна терапія без фізичної присутності психолога може бачитися чимось неможливим, однак практика наочно показує, що і інтенсивні інтервенції і методики на кшталт ребефінгу можуть бути ефективними і безпечними в онлайн-варіанті. Ребефінг - це техніка вільного дихання, що застосовується для підвищення стійкості до стресу, усунення наслідків травматичного досвіду, а також для регулярної психогігієни. На майстер-класі ви зможете дізнатися які існують можливості он-лайн роботи у практикуванні ребефінгу та застосовувати їх у власних практиках та роботі з клієнтами.*

5. Майстер-клас: Арт-терапія в роботі з емоційними станами

Пасько Катерина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Анотація: *Одним із завдань арт-терапії виступає допомога клієнтам у вираженні або вивільненні сильних почуттів. Щире переживання будь-якого афекту і відкриття, що його можна контролювати, і при цьому він може бути не руйнівним, є для клієнтів значним корисним досвідом. На майстер-класі буде розглянуто розуміння зв'язку між емоціями та образами, будуть представлені поняття: «перенос всередині переносу», «перенос на цапа відбувайла»,*

«втілені» та «невтілені» образи. Учасники матимуть можливість ознайомитись з арт-терапевтичними техніками, що використовуються в роботі з емоційними станами.

Матеріали для роботи на майстер-класі: листок паперу формату А4, кольорові олівці (12 кольорів).

---

19 травня 2021 р. 11.15–12.15

---

6. Майстер-клас: Арт-терапевтичні технології в роботі з образами

Кулижка Тетяна Олександрівна – практичний психолог Сумського центру професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг; керівник психологічного клубу «Sunrise»; сертифікована ведуча трансформаційної психологічної гри «Богині в кожній жінці».

Анотація: На майстер-класі буде визначено розуміння сутності образи і її витоків. Учасники матимуть можливість познайомитись з класифікацією образ та їх впливом на здоров'я людини. Отримають навички аналізу власних дитячих та актуальних образ. Ознайомляться з техніками роботи з образами. Та будуть мати можливість відпрацювати техніку «Міст» О. Тарариної.

Матеріали для роботи на майстер-класі: листок паперу формату А4, кольорові олівці.

---

19 травня 2021 р. 12.30–13.30

---

7. Майстер-клас: Технології роботи психолога з категорією щастя

Анплєєв Андрій Борисович – лікар психіатр, нарколог, психотерапевт КНП СОР «Обласний клінічний центр соціально небезпечних захворювань»

Анотація: Прагнення сучасної людини бути щасливою є надзвичайно актуальним. На майстер класі планується розкрити можливості консультативної та психотерапевтичної роботи з темою «щастя». Ведучий запропонує технологію майнфулнесс, яка спрямована і на навчання усвідомленості себе в теперішньому часі, і на підтримку усвідомленості думок, почуттів, тілесних відчуттів та оточуючої дійсності. Практикування майнфулнесс протягом декількох тижнів дає відчутні результати щодо покращення психічного здоров'я та задоволеності життям.

8. **Майстер-клас: Особливості роботи психолога з темою «фінансове благополуччя»**

Дворніченко Лариса Леонідівна – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, психолог-консультант в напрямку Позитивної психології і психотерапії Н. Пезешкіана.

Анотація: наявність фінансового благополуччя – це одна зі складових гармонічного розвитку особистості. На майстер-класі буде розглянуто поняття фінансового благополуччя та його психологічна складова; можливості роботи психолога з зазначеною темою; висвітлені основні технології діяльності психолога на різних рівнях (поведінковому, характерологічному та рівні базових концепцій) психологічного втручання.

---

19 травня 2021 р. 13.45–14.45

---

9. **Майстер-клас: Любов з обмеженостями: межі у взаєминах**

Черенщикова Дар'я Вікторівна – кандидат психологічних наук, психолог-психотерапевт

Анотація: Робота з психологом у рамках майстер-класу буде присвячена розпізнанню здорових меж у стосунках. Будемо говорити про рівні меж, властивих особистості: межі потреб, почуттів, емоцій, бажань, майна, а також фінансові й тілесні межі. Розглянемо нормативні аспекти контакту всередині пари: що є нормою та не нормою у взаємодії. Навчимося розпізнавати аб'юзивні й здорові взаємовпливи у контакті.

10. **Майстер-клас – презентація соціального проекту «Відчуваємо ваші серця!»**

Мотрук Тетяна Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Кармазіна Наталія** – магістр психології, член Національної Спілки Фотохудожників України

Анотація: Мета зустрічі – висвітлення та обговорення ідей соціального проекту «Відчуваємо ваші серця!». Наше життя - це шлях, сповнений різноманітними подіями, емоціями, сюрпризами, випробуваннями та оцінками того що відбувається і нашого місця на цій дорозі. Проект передбачає створення фільмів про життя,

висвітлюючи проблеми з якими зіштовхуються сім'ї, а також фільми із участю дітей з особливостями розвитку. Мета проекту – допомогти адаптуватися родинам в соціумі. Учасники зустрічі матимуть можливість поділитися думками, обговорити можливості особистої участі та внеску у розвиток цієї ідеї на Сумщині. Пам'ятаємо, що ступінь розвитку суспільства залежить від того як соціум відноситься до людей з особливостями розвитку!

---

19 травня 2021 р. 15.00–16.00

---

11. Майстер-клас: Особливості консультування сімейної пари

Клочко Сніжана Євгенівна – системно сімейний психотерапевт, кризовий консультант екстреної психологічної допомоги, член Української асоціації психотерапевтів. Спикер фестивалів «Аніма», «Нові ми», «Феєрія успіху»

Анотація: Робота психолога з подружніми парами полягає у наданні психологічної допомоги двом людям, які перебувають у стосунках та зацікавлені у якісних змінах. У консультуванні пари існують як переваги так і певні труднощі. На майстер – класі пропонується більш детально ознайомитися з поняттями сімейне консультування та сімейна терапія. Визначити основні завдання консультанта на початковому етапі. З'ясувати основні вимоги для роботи з парою. Також будуть представлені методи та техніки за допомогою яких відбувається консультація подружжя.

12. Майстер-клас: Психолог і власний бізнес: можливості та перспективи

Бублік Алла Олександрівна – психолог, власниця двох дитячих садочків у м. Київ, засновниця та власниця консалтингової компанії, бізнес-консультант, коуч.

Анотація: На майстер класі будуть розглянуті можливості побудови власної психологічної практики і що для цього потрібно. Чи потрібно розвивати особистий бренд практикуючому психологу і як це робити. Опрацюємо покроковий план побудови власного бізнесу. Буде представлений алгоритм роботи із проблемними ситуаціями через трансформацію свідомості. Також лектор поділиться своїми дієвими практиками, які допомагають особистісному росту.

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

19 травня 2021 р. : 16.15 – 17.15

Секція 1

Теоретико-методологічні дослідження особистості у кризових умовах та критичних ситуаціях життя

Керівники секції

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна)

Вертель Антон Вікторович – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

1. **Абишева Эльмира Даулетовна** – кандидат психологічних наук, старший преподаватель Казахского національного університету імені Абая (г. Алматы, Казахстан)

Диагностика критического мышления

2. **Біла Ірина Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник лабораторії психологів творчості Інституту Психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Творче мислення: передумови та чинники розвитку

3. **Блискун Олена Олександрівна** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м., Сєвєродонецьк, Україна)

Психологічні особливості процесу реінтеграції молоді в особливих умовах життєдіяльності

4. **Вертель Антон Вікторович** – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

В. Паулі та К. Г. Юнг Проблема метафізичної інтерпретації квантової механіки

4. **Вірна Жанна Петрівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогічної та вікової психології Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)

Особистісні розлади в проєкції професійного здоров'я

5. **Галян Ігор Михайлович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна)
Ціннісно-сміслові трансформації особистості в критичних ситуаціях життя
6. **Галян Олена Іванівна** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна)
Розвиток професійної культури майбутніх фахівців: виклики сучасності
7. **Гордієнко-Митрофанова Ія Володимирівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
Емоційно зріла особистість в умовах пандемії
8. **Долинська Любов Василівна** – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; **Улунова Ганна Євгенівна** – доктор психологічних наук, доцент кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету
Психодіагностика комунікативного вигорання фахівців соціономічних професій
9. **Євдокимова Наталія Олексіївна** – доктор психологічних наук, професор, проректори з наукової роботи ПЗВО "Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика" (м. Миколаїв, Україна)
Психотерапевтичні прийоми у роботі з батьківськими установками
10. **Єльчанінова Тетяна Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
Адаптаційний потенціал менеджерів в умовах пандемії
11. **Жигаренко Ігор Євгенович** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна)
Специфіка особистісно-професійної адаптації особистості в кризові періоди життя
12. **Завацький Вадим Юрійович** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна)
Прогностичні здібності особистості у вирішенні кризових ситуацій життя

13. **Завацький Юрій Анатолійович** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна)
Психологія соціальної мобільності особистості в період криз
14. **Зливков Валерій Лаврентійович** – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)
Вплив пандемії COVID-19 на професійну ідентичність педагогічних працівників
15. **Карпенко Зіновія Степанівна** – доктор психологічних наук, професор, кафедра психології розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)
Трансформація життєвого хронологу працівника в умовах дистанційної роботи: виклики і шанси
16. **Котух Олена Вікторівна** – молодший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ)
Самореалізація особистості в кризових умовах життя
17. **Логвіна Оксана Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)
Міжетнічна взаємодія як сфера вияву національно-психологічних особливостей людей
18. **Лозова Ольга Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)
Коеволюція етнічного та соціального у свідомості українців: діахронічний аспект
19. **Марусинець Мар'яна Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри психології і педагогіки НПУ імені М. П. Драгоманова (м. Київ, Україна)
Феномен втрати довіри як чинник життєвої кризи особистості в юнацькому віці
20. **Мірошник Зоя Михайлівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Криворізького державного педагогічного університету (м. Кривий Ріг, Україна)
Розвиток внутрішніх комунікацій як особлива цінність процесу самоусвідомлення особистості

21. **Онуфрієва Ліана Анатоліївна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної та практичної психології, завідувач кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Соціальний інтелект у структурі особистості сучасних фахівців соціономічних професій

22. **Палько Тетяна Василівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти (м. Ужгород, Україна)

Самореференція ідентичності особистості в умовах життєвої кризи

23. **Перевозна Тетяна Олексіївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури (м. Харків, Україна)

Ціннісні орієнтації як чинник поведінки особистості в кризовій ситуації

24. **Підчасов Євген Вікторович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Особливості планування, організації та проведення психологічних досліджень кризових і критичних станів особистості

25. **Побокіна Галина Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєверодонецьк, Україна)

Процес здійснення життєвого вибору особистості в період криз

26. **Поліщук Валерій Миколайович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології особистості та соціальних практик Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

Кризові та екстремальні ситуації у житті людини (теоретико-емпіричний зріз)

27. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Максимюк Сергій** – студент спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Гендерна ідентифікація осіб юнацького віку

28. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Херсонського державного університету (м. Херсон, Україна)

Побудова контент-аналітичної матриці конструювання особистістю свого майбутнього

29. **Радчук Галина Кіндратівна** - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології розвитку і консультування Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна)

Стресостійкість як чинник розвитку особистості в умовах пандемії

30. **Савчин Мирослав Васильович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна)

Духовна самоактивність особистості у критичних життєвих ситуаціях

31. **Сатова Акмарал Кулмагамбетовна** – доктор психологічних наук, професор, керівник освітньої програми Соціальні науки «Психологія» Казахського національного університету імені Абая (г. Алмати, Казахстан)

Теоретичні основи дослідження критичного мислення сучасних школярів

32. **Ставицька Світлана Олексіївна** – доктор психологічних наук, завідувачка кафедри загальної і соціальної психології та психотерапії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (м. Київ, Україна)

Психологічна допомога особистості з постковідним синдромом

33. **Чайковська Оксана Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Міжетнічні взаємини і процеси в сучасному суспільстві

34. **Шандрук Сергій Костянтинівич** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету; **Демків Василь Григорович** – аспірант Західноукраїнського національного університету (м. Тернопіль, Україна)

Психологічні аспекти формування професійної креативності в процесі підготовки майбутніх фахівців соціонемічних професій

35. **Шевченко Наталія Федорівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності Запорізького національного університету

Психологічна допомога особистості у подоланні кризи, викликаній тривалою хворобою

36. **Шевченко Олександра Теодорівна** – кандидат психологічних наук, проректор з науково-методичної роботи Черкаської медичної академії, заслужений працівник охорони здоров'я України (м. Черкаси, Україна)

Резильєнтність медичних сестер в аспекті додипломної та післядипломної освіти

37. **Яланська Світлана Павлівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)

Збереження та зміцнення психологічного здоров'я особистості в період перманентних суспільних змін

Секція 2

ВІКОВІ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЖИТТЄВІ КРИЗИ ОСОБИСТОСТІ: АДАПТАЦІЯ І РОЗВИТОК

Керівники секції

Завацька Наталія Євгенівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна)

Єрмакова Наталія Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, (м. Суми, Україна)

1. **Андрусіва Рімма Асхатівна** – вчитель біології Привільського закладу загальної середньої освіти I-II ст. (с. Привілля Черкаська селищна рада, Україна)

Психологічні особливості готовності дітей до школи в умовах дистанційного навчання

2. **Бездідько Наталія Володимирівна** – методист КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Кризові комунікації: поняття, підходи, моделі, особливості

3. **Вертель Марія Юріївна** – директор Сумського міського центру соціальних служб (м. Суми, Україна)

Сімейний патронат як соціально-психологічна підтримка для дітей, які опинились в складних життєвих обставинах

4. **Войтенко Оксана Валеріївна** – викладач кафедри психології Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Діагностика кризового стану дорослого

5. **Гайдабрус Андрій Володимирович** – кандидат медичних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури (м. Харків, Україна)

Динаміки показників тривожності у населення України під час пандемії COVID-19

6. **Галушко Світлана Миколаївна** – аспірант кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Трансформації прив'язаності у дитячому віці як особистісні та міжособистісні кризи

7. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Деструктивні прояви вікової кризи підлітка у ситуації розлучення батьків

8. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди; **Люшук Анастасія Сергіївна** – магістрантка спеціальності 053 Психологія ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди (м. Переяслав, Україна)

Труднощі психоконсультативної взаємодії з підлітками у ситуації розлучення батьків

9. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди; **Мельник Дарина Миколаївна** – магістрантка спеціальності 053 Психологія ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, (м. Переяслав, Україна)

Психологічний супровід молоді з інвалідністю у ситуації екзистенційної кризи

10. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди; **Гріненко Олена Сергіївна** – магістрантка спеціальності 053 Психологія ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Психосоматичні наслідки хронічної втоми суб'єктів діяльності соціономічного профілю

11. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди; **Дмитренко Тетяна Анатоліївна** – магістрантка спеціальності 053 Психологія ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди (м. Переяслав, Україна)

Емоційний інтелект як провідний механізм порозуміння подружжя у ситуації сімейної кризи

12. **Гірняк Андрій Несторович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету (м. Тернопіль, Україна)

Комунікативні бар'єри як детермінанти кризових ситуацій в освітній взаємодії

13. **Гірняк Галина Степанівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету (м. Тернопіль, Україна)

Роль сенсу життя у подоланні кризи середнього віку

14. **Грейліх Ольга Олексіївна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Причини виникнення булінгової поведінки у сучасних підлітків

15. **Гречуха Ірина Анатоліївна** – аспірантка кафедри соціальної та практичної психології Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир, Україна)

Психологічна проблема подолання кризи літературної творчості в умовах освітнього середовища

16. **Гуд Ганна Олександрівна** – викладач психології Барського педагогічного коледжу (м. Бар, Україна)

Вплив шкільного середовища на розвиток переживань учнів першого класу

17. **Гуріна Зоя Володимирівна** - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Університету Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав, Україна)

Соціально-психологічні особливості розвитку особистості дитини в період кризи трьох років

18. **Данчук Юлія Петрівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри загальної та практичної психології, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Вплив соціального контексту на формування етнічної ідентичності

19. **Денда Оксана Миколаївна** – практичний психолог Пустовійтівського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів імені Петра Калнишевського Роменської міської ради Сумської області Відділу освіти Роменської міської ради (м. Ромни, України)

Проблема обдарованості дітей, в якій перетинаються інтереси різних наукових дисциплін

20. **Дідик Наталія Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Соціальна мобільність як важлива складова професійної особистості соціального працівника

21. **Журавель Анна Василівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи ГНПУ імені О. Довженка; **Бібік А.С.** – студент-магістрант ННІ Педагогіки і психології ГНПУ імені О. Довженка (м. Глухів, Україна)

Формування психологічної грамотності членів сім'ї, в якій зростає підліток, як механізм мінімізації деструктивних наслідків підліткової кризи

22. **Зозуля Ірина Миколаївна** – викладач кафедри психології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Особливості розвитку креативності першокласників у процесі адаптації до шкільного середовища

23. **Ільїна Ніна Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи ГНПУ імені О. Довженка (м. Глухів, Україна)

Психологічні особливості перебігу творчої кризи

24. **Клевака Леся Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)
Умови створення навколишнього середовища, підтримуючого психічне здоров'я дитини дошкільного віку
25. **Коваленко Анна Олександрівна** – викладач англійської мови (м. Калгарі, Канада)
Особливості емоційного стану китайських студентів під час дистанційного навчання обумовленого пандемією COVID-19
26. **Коломієць Тетяна Володимирівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Поліського національного університету (м. Житомир, Україна)
Трансформації міжособистісної взаємодії в кризові періоди життя
27. **Крамченкова Віра Олександрівна** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
Психологічний супровід сім'ї на різних етапах життєвого досвіду
28. **Кузнецов Олексій Ігоревич** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Аркатова Олена Сергіївна** – аспірант кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, практичний психолог ЗЗСО № 90; (м. Харків, Україна)
Життєві стратегії підлітків: шляхи цілеспрямованого розвитку
29. **Кузнецов Марат Амірович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Діаб Набіл** – аспірант кафедри психології, Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
Структура та ефективність програми оптимізації переживання почуття цінності власного життя у студентів
30. **Лавренко Ольга Василівна** – кандидат філософських наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)
Психологічні чинники вибору студентською молоддю способів матеріального самозабезпечення в умовах кризової економіки

31. **Лазаренко Юлія Миколаївна** – практичний психолог КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Динаміка психологічного та особистісного розвитку учнів старшого шкільного віку. Криза ідентичності

32. **Лозовий Іван Вікторович** – аспірант кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Особистісні чинники позитивного ставлення до навчання курсантів військового закладу вищої освіти

33. **Ma Tsiun** – Master of Psychology Yinchuan Northern National University, Ningxia Province (China).

Some formation aspects of individual style of professional activity of students-psychologists

34. **Меднікова Ганна Ігорівна** – кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Особливості адаптації до умов дистанційного навчання студентів із різними показниками особистісної зрілості

35. **Москальова Алла Степанівна** – кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології управління Університету менеджменту освіти (м. Київ, Україна)

Дослідження рівнів прояву професійних криз керівників закладів освіти

36. **Нечипоренко Наталія Василівна** – практичний психолог КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Емоційне благополуччя дітей підліткового віку

37. **Павлюк Оксана Дмитрівна** – практичний психолог ДНЗ "Київський центр професійно-технічної освіти" (м. Київ, Україна)

Особистісне становлення здобувачів освіти ПТНЗ в період пандемії COVID-19 з урахуванням навчально-виробничої діяльності

38. **Пасько Катерина Миколаївна** – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Стрес-менеджмент у професійній діяльності психолога

39. **Пислар Анатолій Борисович** – аспірант кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова, Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна).

Психологічні детермінанти виховного простору закладів професійно-технічної освіти в період з 70-х до початку 80-х рр. ХХ сторіччя

40. **Попович Антоніна Олександрівна** – вихователька, Херсонський заклад дошкільної освіти №12 Херсонської міської ради (м. Херсон, Україна).

Психолого-педагогічні особливості формування пізнавальної активності у дошкільнят

41. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Киричук Наталія** – магістрантка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Дослідження позитивного світосприйняття у осіб молодшого шкільного віку

42. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Кленіна Каріна** – студентка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Ціннісні орієнтації учасників булінгу: злиття шкільного та медіапросторів

43. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Шевченко Альона** – студентка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Сучасні виміри соціальних очікувань студентства у контексті психологічного благополуччя

44. **Пухно Світлана Валеріївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Новак Ксенія Сергіївна** – магістрант спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Задоволеність подружжя шлюбом як актуальна проблема сьогодення

45. **Скоростецька Наталя Володимирівна** – аспірантка Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, практичний психолог Клавдіївського закладу дошкільної освіти "Ромашка" (м. Київ, Україна)

Особливості функціонування соціального інтелекту працівників б'юті сфери в умовах пандемії

46. **Садыкова Анель Болатовна** – магістр педагогических наук, старший преподаватель образовательной программы Социальные

науки (психологія) Казахського національного педагогічного університету імені Аба я(г. Алматы, Казахстан)

Научно-практические основы создания кейсов по решению кризисных ситуаций для студентов-психологов

47. **Сосновенко Наталія Василівна** – науковий співробітник Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України (м. Київ, Україна)

Психологічний супровід адаптації учнів 5 класів в умовах дистанційного навчання

48. **Ставицький Геннадій Анатолійович** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)

Психологічні чинники адаптації та ресоціалізації сімей-мігрантів

49. **Тарасова Тетяна Борисівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Дудко Катерина Іванівна** – магістрантка кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Психологія професійної мотивації співробітників девелоперської компанії

50. **Тарасова Тетяна Борисівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка; **Усик Тетяна Борисівна** – магістрантка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, (м. Суми, Україна)

Розвиток мислення у молодшому шкільному віці

51. **Татієвський Дмитро Ігорович** – аспірант кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Татієвська Марія Маратівна** – кандидат психологічних наук, викладач кафедри педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І. А. Зязюна НТУ «ХП», (м. Харків, Україна)

Порівняльний аналіз переживання почуття психологічної безпеки у студентів і курсантів.

52. **Усик Дмитро Борисович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Розвиток мовленнєвої активності у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку

53. **Чернявська Валентина В'ячеславівна** – педагог школи *Barstadsskolan* (комуна Гаммаре, Швеція)

Особливості початкової освіти в Швеції в умовах пандемії COVID-19

54. **Чижик Катерина Олександрівна** – аспірантка кафедри педагогічної та вікової психології Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна)

Психологічні маркери вікової кризи пізньої зрілості жінки

55. **Шевченко Рима Миколаївна** – кандидат психологічних наук, завідувач відділу документального забезпечення Приймальні Президента України (м. Київ, Україна)

Стресостійкість жінок – державних службовців: гендерний аспект дослідження

56. **Щербак Тетяна Іванівна** - кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Крятова Анна Сергіївна** - магістрантка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Роль кризи ідентичності у формуванні репродуктивних установок жінок

57. **Щербак Тетяна Іванівна** - кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Чернобровкіна Тетяна Василівна** – магістрантка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Страх як прояв прокрастинації у юнацькому віці

Секція 3

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ОСОБИСТОСТІ У КРИЗОВИХ, ПОСТКРИЗОВИХ УМОВАХ ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЯ

Керівники секції

Борисюк Алла Степанівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та філософії ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, Україна)

Мотрук Тетяна Олександрівна – доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент (м. Суми, Україна)

1. **Абсалямова Лариса Миколаївна** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
Психологічні особливості порушення харчової поведінки в умовах пандемії
2. **Амплеєва Ольга Михайлівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології, Чорноморський національний університет імені Петра Могили (м. Миколаїв, Україна)
Особливості застосування технік НЛП у роботі з кризовими психологами
3. **Атаманчук Ніна Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)
Шляхи подолання емоційного стресу підлітків: ресурс арт-технік
4. **Байдик Віта Володимирівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник Українського науково методичного центру практичної психології соціальної роботи НАПН України (м. Київ, Україна)
Психологічна підтримка учасників освітнього процесу в умовах змішаного навчання
5. **Биченко Тетяна Борисівна** – практичний психолог кабінету екстреної психологічної допомоги "Телефон довіри" КНП СОР "Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань" (м. Суми, Україна)
"Метод Мотиваційного інтерв'ю" у консультуванні осіб із хімічною залежністю
6. **Бондаренко Катерина Юріївна** – заступник медичного директора КНП СОР Обласна клінічна спеціалізована лікарня (м. Суми, Україна)
Психічні порушення в постковідному періоді
7. **Бондарук Юлія Сергіївна** – науковий співробітник Український науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи (м. Київ, Україна)
Окремі аспекти та особливості подолання гніву та агресії у дітей, що отримали травматичний досвід
8. **Борисюк Алла Степанівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та філософії ВДНЗ України

«Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, Україна)
Особливості відновлення психічного здоров'я медичного персоналу в період пандемії

9. **Вертель Антони Вікторович** – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Бухолдін Михайло Євгенович** – магістрант спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Психологічна допомога людям з ПТСР (в умовах реабілітаційного закладу)

10. **Гавриленко Світлана Олександрівна** – методист навчально-методичного центру психологічної служби КЗ СОІППО Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Суми, Україна)

Емоційний інтелект як засіб збереження психічного здоров'я педагогів та батьків в сучасних умовах

11. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди; **Самохіна Світлана Миколаївна** – магістрантка спеціальності 053 Психологія ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», (м. Переяслав, Україна)

Психотерапевтичні аспекти саморефлексії психологічної прив'язаності особистості

12. **Горбенко Юрій Леонідович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)

Психологічне здоров'я та психологічна допомога особистості у кризових, посткризових умовах та критичних ситуаціях життя.

13. **Даниленко Наталія Володимирівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Психологічне здоров'я батьків – запорука особистісного розвитку дитини

14. **Дворніченко Лариса Леонідівна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Бавикін Андрій Юрійович** – магістрант кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; (м. Суми, Україна)

Задоволення основних потреб в стосунках як умова переживання щастя

15. **Дворніченко Лариса Леонідівна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Литвиненко Вадим Сергійович** – магістрант кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; (м. Суми, Україна)

Консультативний альянс як основа ефективної психологічної допомоги.

16. **Дембицька Наталія Миколаївна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри психології розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)

Сучасні соціально-психологічні технології додання малозабезпеченими працездатного віку індивідуальної кризи зайнятості

17. **Єрмакова Наталія Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Поставний Олександр Валерійович** – магістрант спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Вплив механізмів психологічного захисту на психологічне здоров'я особистості педагога

18. **Єрмакова Наталія Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Корекційно-профілактичні технології зниження проявів булінгу у підлітків

19. **Жванія Тарас Валеріанович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Психологічний супровід населення в умовах пандемії COVID-2019

20. **Журавель Анна Василівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи ГНПУ імені

О. Довженка; Епова О.Л. – студентка ННІ Педагогіки і психології ГНПУ імені О. Довженка (м. Глухів, Україна)

Арт-терапевтичні технології збереження психологічного здоров'я дітей молодшого шкільного віку у період їхньої адаптації до навчання у школі

21. ***Залозна Оксана Михайлівна** – практичний психолог кабінету екстреної психологічної допомоги «Телефон довіри» КНП СОР "Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань" (м. Суми, Україна)*

Особливості онлайн консультування під час пандемії

22. ***Зоріна Інна Василівна** – аспірантка лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)*

Специфіка взаємодії з людиною у ході подолання кризової ситуації'

23. ***Казакова Світлана Володимирівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології управління ДЗВО «Університет менеджменту освіти», ЦППО (м. Київ, Україна)*

Психологічне здоров'я керівників професійно-технічних навчальних закладів у кризових, посткризових умовах та критичних ситуаціях життя

24. ***Коваленко Лідія Василівна** – дитячий невролог, лікар вищої категорії .Комунальне некомерційне підприємство "Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди" Сумська міська рада (м. Суми, Україна)*

Кризові стани як фактори ризику розладів психоемоційного стану у підлітковому віці

25. ***Коваленко Світлана Леонідівна** – соціальний педагог, викладач соціально-педагогічних дисциплін Комунального закладу Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний фаховий коледж імені А. С. Макаренка» (м. Лебедин, Україна)*

Напрямки психосоціальної допомоги сім'ям, які виховують дитину з особливими потребами

26. ***Корсун Оксана Василівна** – практичний психолог кабінету екстреної психологічної допомоги "Телефон довіри" КНП СОР "Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань" (м. Суми, Україна)*

Внутрішня картина хвороби як чинник адаптації

27. ***Кулижка Тетяна Олександрівна** – практичний психолог Державного професійно-технічного навчального закладу «Сумський центр*

- професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг» (м. Суми, Україна)*
- Вплив образу на психологічне здоров'я та дорослішання жінки**
28. **Лисенко Людмила Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
- Арт-техніки у роботі з віковими кризами у дітей**
29. **Литвинчук Алла Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Поліського національного університету (м. Житомир, Україна)
- Психологічна безпека як умова подолання критичних ситуацій життя**
30. **Люта Олена Василівна** – практичний психолог кабінету екстреної психологічної допомоги "Телефон довіри" КНП СОР "Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань" (м. Суми, Україна)
- Консультування осіб в період екзистенційної кризи**
31. **Мельничук Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, старший дослідник, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)
- Психосоціальна підтримка в кризових ситуаціях життя: підхід резилієнс**
32. **Можаровська Тетяна Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Поліського національного університету (м. Житомир, Україна)
- Суб'єктивне благополуччя в умовах невизначеності**
33. **Нестеренко Маргарита Олексіївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)
- Дистанційне психологічне консультування особистості у ситуаціях життєвих криз: можливості й обмеження**
34. **Ніколаєнко Сергій Олександрович** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)
- Технологія поєднання раціонально-емоційної терапії А. Елліса та рухів очей в корекції емоційних травм**
35. **Номеровська Наталія Олександрівна** – вчитель із трудового навчання КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)
- Інноваційна технологія виготовлення та декорування пряників – як спосіб психоемоційного відпочинку**

36. **Орап Марина Олегівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка; **Акімова Наталія Володимирівна** – доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної підготовки та соціальної роботи Кропивницького інституту державного та муніципального управління; **Кальба Ярослава Євгенівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, м. Кропивницький, Україна)

Суб'єктивне благополуччя та тривожність під час кризи COVID-19: дослідження української молоді.

37. **Пінчук Наталія Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології управління ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ, Україна)

Проблеми професійного суб'єктивного благополуччя персоналу освітніх організацій у кризових умовах сьогодення

38. **Попович Ігор Степанович** – професор, доктор психологічних наук, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Живцова Ганна** – магістрантка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Психокорекція тривожності засобами тілесно-орієнтованої терапії

39. **Попович Ігор Степанович** – професор, доктор психологічних наук, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Забеліна Марина** – магістрантка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Психокорекція рольових очікувань у сімейних стосунках

40. **Попович Ігор Степанович** – професор, доктор психологічних наук, професор кафедри психології, Херсонський державний університет; **Доменюк Інна** – магістрантка спеціальності «Психологія», Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Психокорекція рольових конфліктів сучасної сім'ї

41. **Радько Ольга Василівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури (м. Харків, Україна)

Техніки танцювально-рухової терапії у профілактиці та корекції професійного вигорання жінок - фахівців соціономічних професій

42. **Растроста Ганна Борисівна** – методист навчально-методичного центру психологічної служби КЗ СОШПО Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Суми, Україна)

Психологічні детермінанти формування відповідальної поведінки особистості

43. **Рябоконт Наталія Олександрівна** – кандидат медичних наук, завідувач відділення для дітей з ураженням ЦНС та порушенням психіки КНП СОР "Обласна дитяча клінічна лікарня", обласний експерт з дитячої неврології та психіатрії управління охорони здоров'я СОДА (м. Суми, Україна).

Постковідний синдром у дітей підліткового віку. Особливості медичної та психологічної допомоги".

44. **Скиба Ольга Олександрівна** – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри громадського здоров'я та медико-біологічних основ фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми Україна).

Реалізація заходів громадського здоров'я в Україні в умовах пандемії COVID-19

45. **Скоростецька Наталя Володимирівна** – аспірантка Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, (м. Київ, Україна)

Особливості функціонування соціального інтелекту працівників б'юті сфери в умовах пандемії

46. **Степура Євгеній Вікторович** – кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Оптимізм як фактор подолання кризових ситуацій

47. **Стукань Ольга Петрівна** – практичний психолог Верхньосироватський ЗДО (ясла-садок) «Сонечко» (с. Верхня Сироватка, Україна)

Значення ігрової терапії у роботі з дітьми які пережили травмуючу подію

48. **Сущенко Олена Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, директор КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Фототерапія як новий інноваційний арт-терапевтичний метод комплексної реабілітації дітей з інвалідністю

49. **Тимофієва Марина Пилипівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та філософії ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, Україна)

Теоретико-методологічний аналіз дослідження здоров'я-зберігаючих компетенцій студента-медика

50. **Федорова Євгенія Валентинівна** – практичний психолог відділення для дітей з ураженням ЦНС та порушенням психіки КНП СОР "Обласна дитяча клінічна лікарня" (м. Суми, Україна)

Негативні психологічні та соціальні віддалені наслідки онлайн-освіти

51. **Чепелєва Надія Ігорівна** – аспірант кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Психологічна допомога сім'ям в період адаптації до новонародженої дитини, як особливої кризи сімейної системи

52. **Шевченко Олена Миколаївна** – вчитель з ОТМ КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Використання можливості техніки декору полімерною глиною під час комплексної реабілітації дітей та осіб з інвалідністю

53. **Щербак Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Григоренко Ольга Олександрівна** – магістрантка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, (м. Суми, Україна)

Комунікативна компетентність як фактор психологічного здоров'я державного службовця

54. **Яценко Ліана Вікторівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Психологічна допомога особам, що потрапили в складні життєві ситуації

Секція 4

ОСОБИСТІТЬ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І В СПОРТІ

Керівники секції

Тімченко Олександр Володимирович – доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології науково-дослідного

центру Національного університету цивільного захисту України (м. Харків, Україна)

Щербак Тетяна Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, (м. Суми, Україна)

1. **Анплєєв Андрій Борисович** – лікар психіатр, нарколог, психотерапевт Комунального некомерційного підприємства Сумської обласної ради «Обласний клінічний центр соціально небезпечних захворювань» (м. Суми, Україна)

Особливості психічного здоров'я у людей, що перенесли COVID-19

2. **Барчі Беата Василівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Мукачівського державного університету (м. Мукачево, Україна)

Психологічна підтримка в період кризи безробіття

3. **Василькевич Ярослава Зіновіївна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», (м. Переяслав, Україна)

Вікові особливості психологічної адаптації вимушених переселенців

4. **Вертель Антони Вікторович** – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Чернякова Ганна Дмитрівна** – магістрант спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Феноменологія психологічних станів

5. **Вертель Владислав Вікторович** – головний спеціаліст відділу природно-заповідного фонду та біоресурсів Департаменту захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації (м. Суми, Україна)

Криза екологічної свідомості: концептуальні пропозиції еколого-природничого дискурсу

6. **Віденєєв Ігор Олександрович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури; **Акчуріна Аліна** – здобувач вищої

освіти, психологія, 4 курс, ХДАК; **Басалкевич Марина** – здобувач вищої освіти, психологія, 4 курс, ХДАК (м. Харків, Україна)

Емоційне вигорання як результат соціально-психологічної дезадаптації у працівників поліції

7. **Герасіна Світлана Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав-Хмельницький, Україна)

Посттравматичні наслідки бойового стресу в учасників бойових дій на сході України

8. **Граділь Єлізавета Олександрівна** – аспірантка кафедри психології, Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна)

Особливості соціально-психологічних механізмів поведінки суб'єктів митного контролю

9. **Дереча Алла Анатоліївна** – старший викладач кафедри психології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Особливості психоемоційного стану особистості у пост-ковідний період

10. **Зубіашвілі Ірина Костянтинівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Перебіг особистісної кризи у представників мирного населення, що пережило військові дії

11. **Іванцанич Володимир Володимирович** – помічник психолога Глави єпархіальної комісії з співробітництва зі силовими структурами (м. Мукачеве, Україна)

Вплив нестандартних ситуацій на розвиток стресостійкості учнівської молоді

12. **Кириченко Тетяна Василівна** – кандидат психологічних наук, доцент Університету Григорія Сковороди в Переяславі; **Кириченко Тарас Григорович** – кандидат психологічних наук, доцент Університету Григорія Сковороди в Переяславі (м. Переяслав, Україна)

Значення психологічних факторів у процесі спортивної підготовки та їх вплив на результативність змагальної діяльності спортсменів

13. **Кіраль Агнета** – кандидат психологічних наук, радник із питань

психологічної служби девіантних і девіантних осіб (м. Мішкольц, Угорщина)

Дівіантність і девіантність дітей як чинник соціальної нестабільності суспільства

14. **Кузікова Світлана Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Живицька Даря Віталіївна** – магістрантка спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Адаптивні стратегії поведінки осіб середнього віку

15. **Кузікова Світлана Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка; **Степанченко Олена Володимирівна** – магістрантка спеціальності Психологія Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна)

Резильєнтність як умова подолання критичних ситуацій життя

16. **Липова Анна Миколаївна** – соціальний педагог Державного професійно-технічного навчального закладу «Сумський центр професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг»

Роль соціального педагога у вихованні толерантного відношення до майбутнього покоління

17. **Ломак Ольга Михайлівна** – аспірантка ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Інноваційність як особистісний ресурс адаптації в економічно нестабільному середовищі

18. **Лукомська Світлана Олексіївна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії методології і теорії Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Особливості стресостійкості медичних працівників у період пандемії COVID-19

19. **Мальцева Тетяна Миколаївна** – практичний психолог відділення з надання психіатричної допомоги дітям області КНП СОР обласна дитяча клінічна лікарня (м. Суми, Україна)

Емоційна нейстійкість дітей з психічними розладами в карантинний період

20. **Миропольцева Ніна Ігорівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології, Чорноморський національний університет імені Петра Могили (м. Миколаїв, Україна)

Особливості життєвого сценарію особистості із алкогольною та наркотичною залежністю.

21. **Мицкан Тетяна Степанівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту, факультету фізичного виховання і спорту, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ, Україна)

Емоційний інтелект як ресурс змагальної діяльності спортсменів

22. **Момбієва Гулмира Абуовна** – магістр, старший преподаватель, Казахского національного університету имени Абая (г. Алматы, Казахстан)

Проблема критической жизненной ситуации в психологии

23. **Огієнко Вікторія Йосипівна** – практичний психолог КУ СОР Сумського обласного центру комплексної реабілітації для дітей та осіб з інвалідністю (м. Суми, Україна)

Психологічне здоров'я та психологічна допомога особистості у кризових ситуаціях

24. **Павлюк Олеся Ігорівна** – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології та філософії ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет» (м. Чернівці, Україна)

Особливості прояву копінг-поведінки у складних життєвих ситуаціях

25. **Поденко Антон Володимирович** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Психотехнології вирішення організаційних конфліктів

26. **Поліщук Світлана Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (м. Київ, Україна).

Прогнозування здатності людини до конструктивної поведінки у надзвичайних ситуаціях

27. **Попович Ігор Степанович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Херсонського державного університету; **Суріна Валерія** – магістрантка спеціальності «Психологія» Херсонського державного університету (м. Херсон, Україна)

Психологічні механізми впливу реклами на особистість

28. **Рик Ганна Сергіївна** – аспірант ДВНЗ «Переяслав-

Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Професійне благополуччя як чинник психологічного здоров'я працівників у кризових умовах

29. **Руденко Оксана Володимирівна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології ДВНЗ «Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Психологічна адаптація учасників бойових дій до цивільного життя

30. **Рухимович (Трахтенберг) Хая Лена** – відповідальний координатор, керівник проекту підготовки до сімейного життя, державна установа «Натив – Ваш Путь в Еврейский Народ» (м. Єрусалим, Ізраїль)

Особливості переживання кризи освіти в Ізраїлі під час пандемії COVID-19

31. **Рябко Юрій Володимирович** – асистент кафедри дошкільної педагогіки і психології ГНПУ імені О. Довженка (м. Глухів, Україна)

Стресогенні чинники дистанційного навчання у ЗВО в умовах пандемії

32. **Сайко Наталія Олександрівна** – доктор педагогічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (м. Полтава, Україна)

Методи формування психологічної стійкості у кризових життєвих ситуаціях

33. **Скрипник Надія Григорівна** - викладач кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Особистісний адаптаційний потенціал особистості в умовах карантинних обмежень

34. **Ткач Олена Сергіївна** – аспірантка Університету Григорія Сковороди в Переяславі, психолог в Мала академія наук (м. Біла Церква, Україна)

Фактори, що впливають на гостроту сприйняття та стратегії надання психологічної допомоги в кризових ситуаціях

35. **Фесенко Олена Юріївна** – експерт-психолог судовий, практичний психолог КНП СОР "Обласна дитяча клінічна лікарня" (м. Суми, Україна)

Експертна оцінка індивідуально-психологічних особливостей особистості підозрюваних

36. **Фоменко Карина Ігорівна** – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Лукова Світлана Володимирівна** – аспірант кафедри психології, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; **Коломійцев Геннадій Анатолійович** – аспірант кафедри психології, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Психологічні особливості саморегуляції спортивної діяльності

37. **Чеканська Лариса Миколаївна** – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології КЗ «Сумський Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; **Анплєєва Галина Пилипівна** – магістрантка кафедри психології КЗ «Сумський Обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (м. Суми, Україна)

Особливості прояву прокрастинації у кризові періоди життя особистості

38. **Черкаська Євгенія Феліксівна** – аспірантка лабораторії методології і теорії психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Емоційна стійкість вчителів у критичних умовах

39. **Шальнєва Поліна Олегівна** – аспірантка ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (м. Переяслав, Україна)

Особливості психологічної адаптації співробітників ІТ сфери в умовах кризи

40. **Яковенко Сергій Іванович** – доктор психологічних наук, професор, 1-й проректор Київського інституту сучасної психології і психотерапії (м. Київ, Україна)

Психологія відмінностей працівників правоохоронних органів і правозахисників-активістів недержавних організацій

---

20 травня 2021 р. 10.00-10.30

Презентація книги: «COVID-2019 у великому місті. Психотерапевтичні образи і есе»

Хомуленко Тамара Борисівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна)

Семінар-практикум: Психологічно безпечне освітнє середовище як умова попередження булінгу серед учасників освітнього процесу

Марухина Ірина Володимірівна – завідувач навчально-методичного центру психологічної служби комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, науковий співробітник Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України

Анотація. Під час семінару буде визначено зміст понять «психологічно безпечне освітнє середовище», «булінг», визначено алгоритм роботи практичного психолога закладу освіти щодо попередження булінгу в закладі освіти та шляхи формування психологічно безпечного освітнього середовища. Учасники ознайомляться з діагностичними методиками діагностики булінгу, профілактичними програмами, що можуть бути використані спеціалістом.

1. Майстер-клас: Роль педагога в ситуації булінгу в учнівському колективі

Пось Вікторія Сергіївна – практичний психолог, соціальний педагог, спеціаліст I категорії Охтирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11 Охтирської міської ради Сумської області (м. Охтирка, Україна)

Анотація: Вчителі зазвичай можуть впливати на особливості взаємин у класі, психологічний клімат. Але далеко не всі педагоги мають бажання займатися проблемами міжособистісного спілкування учнів. Для того, щоб допомогти педагогам зрозуміти цю необхідність, їм необхідно дати дієвий інструмент, який можна використовувати у професійній діяльності. Тож на майстер-класі буде запропонована робота психолога з педагогічним складом навчального закладу щодо системи психолого-педагогічних дій із протидії шкільному булінгу.

КРУГЛИЙ СТІЛ

«Сучасний психолог: актуальні запити ринку праці»

Модератор:

Панок Віталій Григорович – член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України, (м. Київ, Україна)

Учасники круглого столу:

- Керівництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, Інституту педагогіки і психології СумДПУ імені А. С. Макаренка
- Професорсько-викладацький склад кафедри психології СумДПУ імені А. С. Макаренка
- Студенти спеціальності «Психологія»
- Роботодавці та їх представники:

Василенко Олександр Олексійович – начальник служби психологічного забезпечення військової частини 3051 Національної гвардії України (м. Суми)

Вертель Марія Юріївна – директор Сумського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (м. Суми)

Голуб Лідія Василівна – директор комунальної установи Сумська спеціалізована школа №25 (м. Суми)

Гончаренко Віктор Миколайович – директор комунальної установи Сумська класична гімназія Сумської міської ради (м. Суми)

Гусєва Тетяна Олексіївна – директор реабілітаційної установи змішаного типу (комплексної реабілітації) для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень – Центру «Сприяння» громадської організації «Феліцитас» (м. Суми)

Замятіна Раїса Веніамінівна – директор комунальної установи Сумська загальноосвітня школа № 15 I-III ст. імені Д. Турбіна (м. Суми)

Казбан Наталія Олексіївна – завідувач комунальної установи Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 15 «Перлинка» (м. Суми)

Концевич Владлена Володимирівна – завідувачка відділення медико-соціальної допомоги «Клініка дружня до молоді» комунального некомерційного підприємства «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» Сумської міської ради (м. Суми)

Марухіна Ірина Володимирівна – завідувач навчально-методичного центру психологічної служби комунального закладу Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (м. Суми)

Маковецький Сергій Володимирович – директор комунального закладу Сумський палац дітей та юнацтва (м. Суми)

Новик Людмила Вікторівна – директор комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I-III ст. № 6 (м. Суми)

Петрова Людмила Валеріївна – директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр Краснопільської селищної ради» Краснопільського району, Сумської області (сmt. Краснопілля, Краснопільського р-ну, Сумської обл.)

Приказчик Віктор Валерійович – керівник ГО «Сумський психологічний центр ЧАС НА СЕБЕ» (м. Суми)

Прудіус Лариса Іванівна – директор Сумського центру соціально-психологічної реабілітації дітей області (СЦСПРДО) (м. Суми)

Решетнік Вікторія Леонідівна – завідувачка комунальної установи Сумського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) N 40 «Дельфін» (м. Суми)

Рудика Любов Вікторівна – директор комунального закладу сумської обласної ради «Сумський дитячий будинок імені С. П. Супруна» (м. Суми)

Свириденко Марина Миколаївна – директор комунальної установи Інклюзивно-ресурсний центр №1 Сумської міської ради (м. Суми)

Сопіна Лариса Миколаївна – директор комунальної установи Сумська загальноосвітня школа I ступеня № 30 «Унікум» Сумської міської ради (м. Суми)

Сущенко Олена Миколаївна – директор комунальної установи «Сумський обласний центр комплексної реабілітації дітей та осіб з інвалідністю» Сумської обласної ради(м. Суми)

Юр'єва Людмила В'ячеславівна – директор комунальної установи Сумська спеціальна початкова школа № 31 Сумської міської ради (м. Суми)

- Психологи міста Суми та області – випускники спеціальності Психологія
- Усі бажаючі

- Підбиття підсумків VII Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя»
- Прийняття резолюції
- Закриття VII Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя»

УЧАСНИКИ У ПОВІДОМЛЕННЯХ, ОБГОВОРЕННЯХ ТА ДИСКУСІЯХ

Антоненко Ірина Григорівна, Базарна Олена Миколаївна, Балинська Анна Миколаївна, Бесараб Віра Володимирівна, Бойко Наталія Олексіївна, Бурек Світлана Павлівна, Василенко Валентина Григорівна, Веретьоха Ірина Анатоліївна, Висоцька Людмила Віталіївна, Гаврикова Олена Анатоліївна, Галицька Галина Борисівна, Голуб Ганна Вячеславівна, Гонор Олена Григорівна, Гордієнко Альона Сергіївна, Горова Анна Валеріївна, Горова Ірина Миколаївна, Грузд Наталія Валеріївна, Гунбіна Анна Іванівна, Гусениця Наталія Іванівна, Даценко Олеся Володимирівна, Дегтярєва Людмила Олександрівна, Демиденко Олена Анатоліївна, Дзекелева Світлана Миколаївна, Дмитренко Галина Миколаївна, Докаленко Дар'я Андріївна, Єременко Тетяна Володимирівна, Захарченко Марина Григорівна, Зуєва Катерина Іванівна, Ідріс Наталія Олексіївна, Кащенко Людмила Миколаївна, Кищик Тетяна Миколаївна, Клименко Ірина Василівна, Коваленко Людмила Павлівна, Ковальчук Олена Олександрівна, Козачук Надія Олександрівна, Король Людмила Іванівна, Кучерова Дарія Володимирівна, Кущ Юлія Олексіївна, Лісова Наталія Борисівна, Логвиненко Алла Леонідівна, Люта Олена Василівна, Малько Олена Анатоліївна, Марченко Ірина Владиславівна, Маханець Альона Сергіївна, Мікаєлян Світлана Анатоліївна, Міщенко Тамара Іванівна, Ніжніченко Анастасія Олександрівна, Нінько Світлана Миколаївна, Огртизько Валерія Ігорівна, Осюхіна Олена Олександрівна, Отроценко Марина Анатоліївна, Парфило Інна Сергіївна, Рябоконт Анна Олександрівна, Самофалова Лариса Леонідівна, Сема Наталія Миколаївна, Сердюк Віта Миколаївна, Серєда Катерина Анатоліївна, Сидоренко Юлія Федорівна, Синявіна Тетяна Миколаївна, Скакун Ірина Володимирівна, Слюсаренко Алла

